

Білет 10

Практычнае заданне.

Вялікая Айчынная вайна ў гістарычнай памяці беларускага народа.

Выкарыстоўваючы прадстаўленыя матэрыялы, адкажыце на пытанні (выканайце заданні):

1. Як называецца помнік, узведзены ў гонар вызвалення БССР ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў?
2. Ці згодны вы са сцвярджэннем, што ў Беларусі захоўваецца памяць аб Вялікай Айчыннай вайне і як аб трагедыі, і як гераічным подзвігу беларускага народа? Аргументуйце свой адказ.
3. Сфармулюйце два тэзісы, якія пацвярджаюць, што захаванне памяці аб Вялікай Айчыннай вайне – гэта дзяржаўная палітыка Рэспублікі Беларусь.
4. «У нашай гісторыі не было больш яркай і вялікай падзеі, чым перамога над фашызмам. І пакуль людзі памятаюць гэта і ганарацца подзвігам пакалення, якое адстаяла незалежнасць нашай Радзімы, якое выратавала свет ад фашызму, мы ў бяспецы» (А.Р. Лукашэнка). Раствлумачце, чаму важна памятаць і ганарыцца перамогай савецкага народа ў Вялікай Айчыннай вайне?

I. З выступлення Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь А.Р. Лукашэнка на цырымоніі ўскладання вяноў да манумента Перамогі з нагоды 77-й гадавіны Вялікай Перамогі (9 мая 2022 г.)

... Мы памятаем усіх, хто да апошняга патрона стрымліваў ворага на мяжы і каля Брэсцкай крэпасці, пад Мінскам і Магілёвам, хто быў закатаваны ў засценках гестапа, хто згарэў у Хатыні, Дальве і Трасцянеццы. Усіх, чыёй крывёю паліта кожная пядзь нашай беларускай зямлі. Гора і смерць прынеслі свету гітлераўскія каты. Нас, беларусаў, рускіх, украінцаў, яны хацелі сцерці з твару зямлі, а заадно з намі яўрэяў, цыган, татар і, на іх думку, іншых «недачалавекаў». Мільёны жыхароў паклала на алтар Перамогі наша вялікая агульная Радзіма – Савецкі Саюз...

II. З Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь (у рэдакцыі ад 15.03.2022)

Артыкул 15. Дзяржава адказная за захаванне гісторыка-культурнай і духоўнай спадчыны, свабоднае развіццё культур ўсіх нацыянальных супольнасцей, якія пражываюць у Рэспубліцы Беларусь.

Дзяржава забяспечвае захаванне гістарычнай праўды і памяці аб гераічным подзвігу беларускага народа ў гады Вялікай Айчыннай вайны.

Артыкул 54. Кожны абавязаны берагчы гісторыка-культурную, духоўную спадчыну і іншыя нацыянальныя каштоўнасці.

Захаванне гістарычнай памяці аб гераічным мінулым беларускага народа, патрыятызм з'яўляюцца абавязкам кожнага грамадзяніна Рэспублікі Беларусь.

III. Захаванне гістарычнай памяці (на матэрыялах вучэбных дапаможнікаў: "Генацыд беларускага народа ў гады Вялікай Айчыннай вайны", "Вялікая Айчынная вайна савецкага народа ў кантэксце Другой сусветнай вайны", "Гісторыя Беларусі, 1917 г. - пачатак XXI ст." 9 клас).

У розных кутках Беларусі, якая страціла ў 1941-1945 гадах кожнага трэцяга жыхара, створаны мемарыяльныя комплексы, устаноўлены манументы, прысвечаныя падзеям самай трагічнай і кровапралітнай вайны на нашай шматпакутнай зямлі.

Сёння ў краіне каля 9 тыс. помнікаў і пахаванняў Вялікай Айчыннай вайны. Яны ўваходзяць у ваенна-гістарычныя маршруты і экскурсіі, але галоўнае - з'яўляюцца святым месцам шанавання загінуўшых, вечным напамінам аб тым, як важны мір.

Сусветную вядомасць атрымаў мемарыяльны архітэктурна-скульптурны комплекс "Хатынь". Ён створаны ў Лагойскім раёне Мінскай вобласці як сімвал увекавечання памяці жыхароў вёскі Хатынь, а таксама іншых беларускіх вёсак, спаленых гітлераўскімі варварамі разам з жыхарамі ў 1941–1944 гг.

Першы на Еўрапейскім кантыненце мемарыяльны комплекс, прысвечаны дзецям-ахвярам вайны, адкрыты ў пасёлку Чырвоны Бераг (Жлобінскі раён Гомельскай вобласці). Тут акупантамі быў створаны зборны пункт для дзяцей ва ўзросце ад 8 да 14 гадоў, якіх адпраўлялі ў Нямеччыну ў якасці донараў.

У Беларусі створана шмат мемарыяльных комплексаў, якія ўвекавечваюць подзвігі савецкіх воінаў і партызан. Гэта, перш за ўсё, Брэсцкая крэпасць-герой, якая ўвекавечвае памяць аб подзвігу, здзейшаным абаронцамі ў чэрвені - ліпені 1941 г.

Гэта - мемарыяльны комплекс «Прарыў» каля гарадскога пасёлка Ушачы на месцы легендарнага прарыву варожай блакады партызанамі ў красавіку - маі 1944 г., Курган Славы Савецкай Арміі - вызваліцельніцы Беларусі на 21-м кіламетры шашы Менск - Масква ў гонар подзвігу 1, 2, 3-га Беларускіх і 1-га Прыбалтыйскага франтоў, якія вызвалялі Беларусь, і інш.

У 1954 г. у цэнтры Мінска ўзведзены Манумент Перамогі, які сімвалізуе перамогу савецкага народа над нацысцкай Германіяй.